

Innst. S. nr. 68

(2007-2008)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Dokument nr. 8:89 (2006-2007)

Innstilling fra finanskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Svein Flåtten, Erna Solberg og Olemic Thommessen om å øke fradragbeløpet og utvide ordningen med skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner, til også å omfatte gaver inkludert kontingent i lokale, frivillige organisasjoner

Til Stortinget

SAMMENDRAG

I dokumentet fremmes følgende forslag:

I

Stortinget ber Regjeringen utvide ordningen med skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner, til også å omfatte lokale, frivillige organisasjoner under visse betingelser.

II

Stortinget ber Regjeringen øke den årlige grensen for maksimalt fradrag fra 12 000 kroner i dag, til 15 000 kroner fra og med skatteåret 2007.

III

Stortinget ber Regjeringen om at betaling av årlig kontingent til frivillige organisasjoner også bør omfattes av ordningen med skattefradrag."

Det vises til dokumentet for redegjørelse for forslaget.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Marianne Aasen Agdestein, Alf E. Jakobsen, Rolf Terje Klungland, Tor-

geir Micaelsen, lederen Reidar Sandal og Eirin Kristin Sund, fra Fremskrittspartiet, Per Egil Evensen, Gjermund Hagesæter, Jørund Rytman og Christian Tybring-Gjedde, fra Høyre, Svein Flåtten, Peter Skovholt Gitmark og Jan Tore Sanner, fra Sosialistisk Venstreparti, Magnar Lund Berge og Heikki Holmås, fra Kristelig Folkeparti, Hans Olav Syversen, fra Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, og fra Venstre, Lars Sponheim, viser til at dokumentet er oversendt finansminister Kristin Halvorsen til uttalelse. Hennes svarbrev av 8. juni 2007 følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er enig med forslagsstillerne i at arbeidet i de frivillige organisasjonene bidrar på en god og mangfoldig måte til lokal velferd, og at det er viktig å legge til rette for at disse organisasjonene kan utøve sin virksomhet. Flertallet mener imidlertid at det generelt er bedre og mer målrettet å støtte frivillige organisasjoner gjennom bevilgninger over statsbudsjettet, enn gjennom skattefradrag hvor pengestøtten styres ut fra hvor mye ulike private givere støtter forskjellige organisasjoner.

Flertallet viser til at frivillige organisasjoner i dag nyter godt av en rekke gunstige skatte- og avgiftsregler, blant annet det særskilte fradrag i alminnelig inntekt for gaver til frivillige organisasjoner på inntil 12 000 kroner. Flertallet mener at denne fradragsordningen er gunstig nok, og kan ikke se at det er grunnlag for å øke beløpsgrensen. Flertallet kan heller ikke se at det er noen god grunn til å utvide ordningen til også å omfatte betaling av årlig kontingent til frivillige organisasjoner.

Flertallet viser videre til at det i svarbrevet fra finansminister Kristin Halvorsen av 8. juni 2007 opp-

lyses om at lag og foreninger som ikke har et nasjonalt omfang gjennom tilslutning til en sentralorganisasjon, kan være en del av en større organisasjon som regnes for å ha nasjonalt omfang.

Flertallet bifaller på denne bakgrunn ikke forslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er opptatt av å legge best mulig til rette for at frivillige lag og organisasjoner kan utøve sin samfunnsnyttige innsats. Disse medlemmer mener at den innsatsen som frivillige lag og organisasjoner utøver i stor grad er avgjørende for en positiv samfunnsutvikling. Disse medlemmer støtter derfor intensjonene i forslaget om å utvide ordningen med skattefradrag for gaver til frivillige lag og organisasjoner. Disse medlemmer er overbevist om at en slik utvidelse vil gi positive ringvirkninger og nytte som langt vil overstige det "tapet" staten får pga. reduserte skatteinntekter.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

I

Stortinget ber Regjeringen utvide ordningen med skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner, til også å omfatte lokale frivillige organisasjoner under visse betingelser.

II

Stortinget ber Regjeringen øke den årlige grensen for maksimalt fradrag fra 12 000 kroner i dag, til 15 000 kroner fra og med skatteåret 2007.

III

Stortinget ber Regjeringen om at betaling av årlig kontingent til frivillige organisasjoner også bør omfattes av ordningen med skattefradrag."

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at gavefradragsordningen som ble betydelig utvidet under regjeringen Bondevik II, har vært en suksess. Ordningen har stimulert til økte gaver til frivillige formål. Tatt i betraktning at flere av partiene i sittende regjering har vært prinsipielle motstandere av å gi skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner, er det i og for seg gledelig at Regjeringen ikke har fulgt opp disse truslene. Samtidig konstaterer dette medlem at det ikke har vært noen prioritert oppgave for Regjeringen å videreutvikle ordningen i omfang. Dette medlem mener at dette illustrerer en prinsippforskjell mellom regjeringspartienes og opposisjonspartienes syn på frivillig sektor. Mens regjeringspartiene primært ser på frivillig sektor som aktører for å utføre oppgaver gitt dem av det offentlige, vil Kristelig Folkeparti understreke at frivillig engasjement for

andre har en selvstendig verdi. Derfor er dette medlem uenig i finansministerens advarsel mot at størrelsen på det offentliges indirekte støtte via skattesystemet skal påvirkes av hvilke frivillighetsformål givernes støtter opp om. Så lenge det er allmennnyttige formål som nyter godt av dette, kan ikke dette medlem se at det er farlig å oppmuntre til giverglede.

Dette medlem støtter intensjonen i representantforslaget om å utvide adgangen for lokale lag og foreninger til å komme inn under gavefradragsordningen. Samtidig vil dette medlem peke på at lokale lag og foreninger som har en sentral overbygning, allerede er omfattet av ordningen, etter forbedringer initiert av den forrige regjering. Lokale menigheter omfattes også. Dette medlem ser at en ytterligere utvidelse av ordningen til lag og foreninger uten noen sentral, administrativ overbygning kan skape nye utfordringer av administrativ art for skattemyndighetene. Det må være en premis for en utvidelse at det finnes gode og praktiske løsninger på disse utfordringene.

Dette medlem vil vise til Budsjett-innst. S. nr. 1 (2007-2008) hvor dette medlem foreslår en utvidelse av gavefradragsordningen til 18 000 kroner. En gavefradragsgrense på 15 000 kroner, slik forslagsstillerne går inn for, bør etter dette medlems syn bare være et første skritt på veien for å komme videre fra den fireårige pausen som den rød-grønne regjeringen har medført for utviklingen av gavefradragsordningen.

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

1. Stortinget ber Regjeringen utvide ordningen med skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner til også å omfatte lokale frivillige organisasjoner under visse betingelser.
2. Stortinget ber Regjeringen øke den årlige grensen for maksimalt fradrag fra 12 000 kroner i dag til 15 000 kroner fra og med skatteåret 2007.
3. Stortinget ber Regjeringen om at betaling av årlig kontingent til frivillige organisasjoner også bør omfattes av ordningen med skattefradrag.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til dokumentet og til det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:89 (2006-2007) - representantforslag fra stortingsrepresentantene Svein Flåtten, Erna Solberg og Olemic Thommessen om å øke fradragsbeløpet og utvide ordningen med skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner, til også å omfatte gaver inkludert kontingent i lokale, frivillige organisasjoner - bifalles ikke.

Oslo, i finanskomiteen, den 4. desember 2007

Reidar Sandal
leder

Gjermund Hagesæter
ordfører

Vedlegg

Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til finanskomiteen, datert 8. juni 2007

Dokument 8:89 (2006-2007) - forslag fra stortingsrepresentantene Svein Flåtten, Erna Solberg og Olemic Thomesen om å øke fradragsbeløpet og utvide ordningen med skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner, til også å omfatte gaver inkludert kontingent i lokale, frivillige organisasjoner

Jeg viser til brev fra finanskomiteen av 29. mai 2007, der det bes om en uttalelse til det ovennevnte forslaget.

Innledningsvis vil jeg si meg enig med forslagsstillerne i at arbeidet i de frivillige organisasjonene bidrar på en god og mangfoldig måte til lokal velferd. Som det fremgår av Soria Moria-erklæringen, vil Regjeringen utvikle et nært samspill med frivillige og ideelle organisasjoner. Regjeringen legger opp til en ny og helhetlig frivillighetspolitikk, som vil tydeliggjøre frivillig virksomhet som en selvstendig sektor i samfunnslivet. På denne bakgrunn har Regjeringen blant annet foreslått opprettelsen av et frivillighetsregister, jf. Ot.prp. nr. 55 (2006-2007) Om lov om register for frivillig virksomhet.

Regjeringen er svært oppmerksom på de utfordringene som er knyttet til reduserte automatinntekter for frivillige organisasjoner. Noe av inntektsbortfallet blir kompensert gjennom endringen i tippenøkkelen, som innebærer at frivillige organisasjoner i større grad for del i tippemidlene. Vi vil uansett følge utviklingen på dette området tett, slik at de frivillige organisasjonene i begrenset grad skal bli direkte berørt av det forventede inntektsbortfallet.

Generelt er det mer målrettet å støtte frivillige organisasjoner gjennom bevilgninger over statsbudsjettet til ulike organisasjoner og aktiviteter, enn gjennom skattefradrag hvor pengestøtten til organisasjonene styres ut fra hvor mye ulike private givere støtter ulike organisasjoner.

Frivillige organisasjoner nyter allerede godt av en lang rekke gunstige skatte- og avgiftsregler som dels er innført av forenklingshensyn, dels for å støtte denne typen aktivitet. I tillegg til det særskilte fradrag i alminnelig inntekt for gaver til frivillige organisasjoner på inntil 12 000 kroner, kommer særskilte regler for arbeidsgiveravgift, fritak for plikten til å sende inn lønnsoppgave når samlet lønnsutbetaling til en person i løpet av inntektsåret ikke overstiger 2 000 kroner og skattefritak for næringsvirksomhet under 140 000 kroner. Videre eksisterer det en rekke særregler for veldeilige og allmenntilnyttende institusjoner og organisasjoner i merverdiavgiftsloven. Bare gjennom den særskilte fradragsordningen for gaver til frivillige organisasjoner støttes organisasjonsarbeidet i Norge indirekte med anslagsvis 390 mill. kroner i 2007, jf. avsnitt 4.5.3 i St.meld. nr. 1 (2006-2007) Nasjonalbudsjettet 2007.

Fradrag for gaver til frivillige organisasjoner etter skatteloven § 6-50 gis for pengegaver til organisasjoner som har sete i riket, som ikke har erverv til formål og som driver virksomhet innenfor visse godkjente for-

mål. Som det fremgår av Soria Moria-erklæringen vil Regjeringen beholde fradraget for gaver til frivillige organisasjoner.

Fradragsordningen for gaver til frivillige organisasjoner er begrenset til organisasjoner som har et nasjonalt omfang. Kravet om nasjonalt omfang gjelder likevel ikke for stiftelser som mottar offentlig støtte, og heller ikke for trossamfunn som mottar offentlig støtte etter lov 13. juni 1969 nr. 25 om trdomssamfunn og ymist anna og livssynsorganisasjoner som mottar offentlig støtte etter lov 12. juni 1981 nr. 64 om tilskott til livssynssamfunn, der trossamfunnet eller livssynsorganisasjonen er tilknyttet en registreringsenhet der gavene registreres.

I Dokument 8:89 (2006-2007) går forslagsstillerne inn for at ordningen med fradrag ved inntektsskatteligningen for gaver til frivillige organisasjoner utvides til også å omfatte lokale frivillige organisasjoner under visse betingelser. I den sammenheng vil jeg minne om at lag og foreninger som ikke har et nasjonalt omfang gjennom tilslutning til en sentralorganisasjon kan være en del av en større organisasjon som regnes for å ha nasjonalt omfang. Etter skatteloven er det ikke noe til hinder for at gaver ytes til en sentralorganisasjon med ønske om at den aktuelle gaven skal kanaliseres til et bestemt lag eller en bestemt aktivitet som omfattes av skatteloven § 6-50 første ledd bokstav a til f. Jeg antar at flere av de typene lokale lag og foreninger som er nevnt av forslagsstillerne på denne måten allerede har mulighet til å komme inn under fradragsordningen. Dette gjelder for eksempel lokale idrettslag som er tilsluttet Norges idrettsforbund og olympiske komité.

Kravet til nasjonalt omfang innebærer riktignok at det stilles et minstekrav til formell/organisatorisk binding mellom de enkelte lag eller foreninger for at de som kollektiv skal kunne regnes for å ha nasjonalt omfang. Slik binding vil foreligge der det sentrale ledd har vedtektsbestemte formål, og de lokale lag eller foreninger er bundet av dette.

Etter § 6-50-3 i Finansdepartementets forskrift til skatteloven (forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14), skal organisasjonenes sentrale ledd føre ett samlet regnskap over mottatte gaver og levere maskinlesbare opplysninger til Skattedirektoratet. Opplysningene brukes blant annet ved utskriving av forhåndsutfylt selvangivelse.

Kravet om nasjonalt omfang er viktig av hensyn til kontroll og administrasjon av fradragsordningen. For lag og foreninger som ikke har nasjonalt omfang, men som organisatorisk er bundet til et sentralt ledd, er det tilstrekkelig at det samlede regnskapet viser at verdier tilsvarende de mottatte gaver er brukt eller avsatt til et godkjent formål. Dersom det åpnes for at lokale lag og foreninger skal kunne motta gaver med fradragsrett for giveren, uten at de er tilsluttet et sentralt ledd som kan føre ett samlet regnskap over mottatte gaver og levere

maskinlesbare opplysninger til Skattedirektoratet, vil skatteetatens oppgaver med hensyn til kontroll og administrasjon bli vesentlig vanskeligere. Jeg vil derfor frarå den foreslåtte utvidelsen av ordningen til også å omfatte lokale frivillige organisasjoner under visse betingelser.

Forslagsstillerne går i Dokument 8:89 (2006-2007) inn for å øke beløpsgrensen for maksimalt fradrag for gaver til frivillige organisasjoner fra 12 000 kroner til 15 000 kroner. Jeg vil bemerke at fradragsordningen

allerede er gunstig, og kan ikke se at det er grunnlag for å øke beløpsgrensen.

I Dokument 8:89 (2006-2007) forelås det også at betaling av årlig kontingent til frivillige organisasjoner bør omfattes av ordningen med fradrag ved inntekts-skatteliggingen. Jeg kan heller ikke se at det er grunnlag for å utvide ordningen på denne måten. Forslagsstillerne gir heller ikke noen nærmere begrunnelse eller presisering av et slikt forslag, og det er ikke grunnlag for å kommentere dette nærmere.